

2026-os levél

Mit keresel?

Oly sokan keresnek értelmet az életükben. Valami nagyobbat keresnek, mint a képernyőinket oly gyakran elárasztó könnyű ígéretek. Vajon nem valódi céllal teremtették az embert? Mi segíthet nekünk ezt felfedezni?

Amikor a hit bizalmából próbálunk élni, néha feltesszük magunknak a kérdést: Mit akar tőlem Isten? Annyi vágyunk van. Melyik az az út, amelyen Istennel járhatok?

Az elmúlt évben Ukrajnából, Palesztinából, Libanonból, Nicaraguából, Mianmarból és más, háború és konfliktus sújtotta helyekről érkezett fiatalok látogattak el Taizébe. Hitük, valamint az igazságos és tartós béke iránti vágyuk inspirációt jelentett számunkra. Hallottuk olyan emberek tanúságtételeit is, akik Gázában dolgoznak, vagy ott él a családjuk. Látjuk azok fájdalmát, akiknek szeretteit túszként tartják fogva, és halljuk azok kiáltását, akik igazságot keresnek az elnyomó rezsimek alatt.

Töltöttem egy kis időt Taizéi Közösségünk testvéreivel is, akik kis fraternitásokban élnek Brazíliában és Kubában. Brazíliát még mindig érinti a rabszolgaság öröksége és a nagy egyenlőtlenség. Mégis vannak olyanok, akik nem hajlandók feladni; azért küzdenek, hogy a legszegényebbek mellett álljanak. Különösen egy salvadori közösségre gondolok, ahol a hajléktalan emberek a templomban alszanak és segítik egymást.

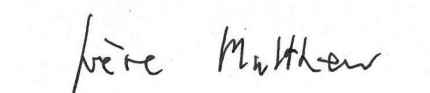
Kubában egy bátor népet láttam, amely hatalmas nehézségekkel néz szembe. Találkoztam egy nagymamával, aki minden megtakarított pénzét odaadta, hogy unokájának meglegyen mindene az iskolakezdéshez. Az édesanyja, mint sok más kubai, elhagyta az országot jobb élet reményében.

Sok helyen teszik fel maguknak a kérdést az emberek: Hogyan használhatom a nekem adatott szabadságot arra, hogy szolidaritást vállaljak a szenvedőkkel? Olyan utakat keresnek, amelyeken a szeretet és a gondoskodás iránti vágyuk valóra válhat, értelmet adva életüknek a segítség és a szolgálat által.

Világunkban oly sok a szépség, de oly sok az igazságtalanság is. Mi az én helyem mindebben? Mit kérnek tőlem? Ezt a kérdést érzem gyakran a szívemben, szembesülve az élet összetettségével és a választásokkal, amelyekkel találkozom.

János evangéliumában Jézus első szavai ezek: „Mit kerestek?” Ezt a kérdést megosztottam hat fiatal önkéntes csoportjával Taizében, akik négy kontinens hat különböző országából érkeztek. Az alábbiakat az ő elmondásaik ihlették.

Nekik és minden önkéntesnek, akik segítik a taizéi találkozók lebonyolítását, és időt töltenek közösségünkkel, hogy imádkozzanak és jobban megértsék Krisztus hívását életükben, szeretnék köszönetet mondani.

A csend keresése

Egy taizéi hét után, amikor arról kérdezik őket, mi volt számukra a legfontosabb, sok fiatal a csend megtapasztalását említi. Egy olyan világban, amit állandó kapcsolódás és folyamatos mozgás jellemez, ez talán meglepő.

Amikor időt szakítunk arra, hogy kikapcsolódjunk a véget nem érő ingerekből, néha éppen a csendben találkozunk igazán önmagunkkal, és pillantunk meg egy nagyobb valóságot is.

Isten gyönyörű teremtett világában a szél zúgása, a patak csobogása és a madárcsicsergés körülölelhet bennünket, és elvezethet a belső csend felé, ahol kézzelfoghatóvá válik a mindenséggel való közösség. Egy csillagfényes éjszaka csodálattal tölthet el bennünket.¹

Jézus csendben lépett a világba²: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakozott”.³ Az, aki Istennel volt és Isten volt mindennek a kezdete előtt, szerény és alázatos születés által jött el hozzánk az éjszaka csendjében:⁴ a fény, amely a sötétségben ragyog.

És így ez a csend nem üres. A találkozás helyévé válik, ahol a csendben nem vagyunk egyedül. De küzdünk vele, mert elménk tele van oly sok dologgal. Ahogy a Taizéi Szabályzatban áll: „Ha elkalandoztál, mélyedj el újra az imában, mihelyt észrevetted szórakozottságodat; tedd ezt anélkül, hogy siránkoznál”.⁵

Évszázadokkal ezelőtt valaki így imádkozott: „Szívem ezt mondja rólad: Keresd Isten arcát! A te arcodat keresem, Uram”⁶. Vajon szívünk csendjében újra és újra odafordulunk-e, hogy Istent keressük?

Az imádság gyakran mindenekelőtt vágyakozás⁷, csendes sóvárgás a békére Isten jelenlétében. Amikor nem tudunk imádkozni, a Szentlélek ott van, és szavakba nem önthető sóhajtásokkal imádkozik bennünk.⁸ Amikor szívünk legmélyére figyelünk, felismerhetjük, hogy ott lakozik a Szentlélek. Szembesülök önmagammal és Istennel, aki bennem lélegzik.

Élő Isten, taníts meg keresni téged szívem csendjében, a teremtés szépségében, Igéd hallgatásában, alázatos jelenléd befogadásában.

El tudjuk-e kötelezni magunkat arra, hogy minden nap időt szánunk a csendre, és arra, hogy Isten jelenlétébe lépjünk? Talán kezdetnek eleinte csak öt perccel. Olvassunk egy rövid bibliai szakaszt, vagy adjunk hálaadást azért, amit az elmúlt nap során kaptunk; vagy egyszerűen csak legyünk.

¹ Lásd: 8. zsoltár 3–4. és 19. zsoltár 1–4.

² Lásd Ferenc pápa homíliáját a „Together” ökumenikus virrasztáson 2023. szeptember 30-án Rómában. www.vatican.va/content/francesco/en/homilies/2023/documents/20230930-vegliaecumenica.html

³ János 1,14

⁴ „Amikor a békés csend mindent beborított, és az éj gyors útjának felénél tartott, a mennyből, a királyi trónról alászállt mindenható Igéd...” (Bölcsesség 18, 14–15)

⁵ Frère Roger, „A Taizéi Szabályzat (Regula)” in Források (Bécs, 1984), 26. o., fordította: Eisenbarth Krisztina (Kiss Zsuzsa név alatt).

⁶ 27. Zsoltár 8.

⁷ Szent Ágoston írja: „Mert maga a vágyad az imádságod, és ha szüntelen a vágy, szüntelen az imádság. Nem hiába mondta az Apostol: »Szüntelenül imádkozzatok« (1 Tesszalonikiekhez 5,17). Ha nem akarod megszakítani az imádságot, ne szakítsd meg a vágyakozást. Folytonos vágyakozásod folyamatos hangod.” Diós István, ford. Zsoltármagyarázatok – II. kötet: 34–53. zsoltár. Budapest: Jel Kiadó, 2017.

⁸ Lásd Rómaiakhoz 8, 26–27

Írányt keresni

A csend teszi lehetővé az igazi tisztánlátást. Amikor keressük, milyen irányt vegyünk, a csend megengedi, hogy arra figyeljünk, ami a legmélyebb bennünk. Belső szabadságra is szükségünk van, hogy felelős döntést hozzassunk. Ez a szabadság magában foglalja korlátaink elfogadását, de anélkül, hogy félnénk: a félelem sosem jó tanácsadó, és Isten sosem kényszeríti a szívünket.

⁹ János 1, 38–39

¹⁰ Ez a svédországi Szent Brigitta imája — aki a 14. században élt — olyan, mint egy fény a Krisztussal való utunkon. Időnként, amikor döntenünk kell valamiről, elimádkozhatjuk.

¹¹ Lásd János 2, 1–12

¹² „A kánai menyegzőn János evangélista nem azt beszéli el, ami emberileg lehetséges; egy másik szintre emel minket, és bevezet a kapcsolatok titokzatos erejébe, abba a helybe, ahol a tudás megszűnik, és ahol egy másik dimenzió lép működésbe: a bizalomé. Ez nem a tárgyak és bizonyítékok, hanem az alanyok és jelek szintje. Ráadásul a szinoptikus evangéliumokban gyakran „csodának” fordított szavakat János soha nem használja: mindenütt a „jel” – semeion – szót választja: az értelemhez és nem az erőhöz kötődött. Itt Jézus jelet ad. A jel mindig valakinek a másik felé tett, jelentéssel bíró gesztusa.” Marie Balmary, *Ce lieu en nous que nous ne connaissons pas* (Paris: Albin Michel, 2024)

Mindenki keresi a valahová tartozás érzését és valamiféle biztonságot. És miközben a hiteles életmódot keressük, néha más emberek segíthetnek megtalálni, kik is vagyunk valójában. Másokon keresztül meglepetésként érhet bennünket valaminek a felfedezése, amit egyedül nem találtunk volna meg.

János evangéliumában két fiatal tartózkodik a Jordán völgyében mesterükkel, Keresztelő Jánossal, akiben bíznak. Mivel nem akarja megtartani őket magának, egy másikra, Jézusra irányítja őket. És ők elindulnak utána.

Amikor Jézus meglátja őket, megkérdezi: „Mit kerestek?” Amikor azt felelik: „Mester, hol laksz?”, azt mondja nekik: „Gyertek és nézzétek meg.”⁹

Ez a két kérdés foglalja össze a Krisztussal való élet irányának keresését és felfedezését. Saját vágyainkból, a teljesebb élet utáni sóvárgásunk kifejezéséből kiindulva – „Mit kerestek?” – továbbmegyünk, hogy szembesítsük ezeket Jézus személyével – „Mester, hol laksz?”

Jézus, aki arra hív minket, hogy „Gyertek és lássátok”, szelíd és alázatos szívű, és feltétel nélküli, biztos és rendíthetetlen szeretettel szeret minket. Merek-e válaszolni hívására tétovázásaim és akár kételyeim ellenére is?

*Krisztus Jézus, mutasd meg nekem az utat, és tégy készségesé annak követésére.*¹⁰

Kik azok az emberek, akik Krisztus felé irányítanak engem? Töltsünk egy percet azzal, hogy hálát adunk értük.

Az öröm keresése

Egyik önkéntesünk mondta nekem: „Az országomban a fiatalok próbálnak túlélni egy olyan világban, amely mindent felkínál; de legbelül a félelem, a szorongás és a depresszió uralkodik.”

Ígéretekkkel szembesülünk az örömről mindenütt körülöttünk. De ezek közül oly sok nem vezet tartós örömhöz, és csak az élvezet rövid pillanatát adja.

Az öröm a legbensőnkől tör fel akkor, amikor felismerjük, hogy azért szeretnek minket, akik vagyunk. Amikor megértjük, hogy az öröm ajándék, és nem olyasmi, amit követelhetünk, felfedezhetjük, hogy készen állunk a befogadására. Ekkor már nem próbáljuk erővel előállítani, és könnyedén haladunk előre.

Jézust meghívták barátaival egy menyegzőre,¹¹ és egy idő után elfogyott a bor. Abban a pillanatban hiányzik valami: Jézus a szegények között van. Szegénységükben találkozva velük, megadja nekik azt, ami várákozásaikat felülmúlja. Amit ő akar számukra, az az öröm, és mindent megtesz, hogy ezt lehetővé tegye.¹²

Emlékszem, sok évvel ezelőtt Kalkuttában voltam a Szeretet Misszionáriusainak anyaházában. A falon Teréz anya egy mondása volt, amely arra emlékeztetett, hogy Isten elfogad minket gyarlóságunkkal együtt, és nem kéri, hogy tökéletesek legyünk. Nem kell mindig erősnek lennünk.

Belső szegénységünk miatt aggódhatunk, hogy nem vagyunk elég jók. Ez gyakran oda vezet, hogy elrejtjük, kik is vagyunk valójában, legbelül. De ha megengedjük magunknak, hogy üres kézzel álljunk Krisztus elé, ő eljön, hogy megtöltsen azokat, apránként átalakítva ezt a szegénységet.

Még azokban az időkben is, amikor szomorúságot érzünk, és az öröm távolinak tűnik, lehetséges emlékezni arra, hogyan beszélt Jézus egy olyan örömről, amelyet senki nem vehet el tőlünk.¹³

Irgalmas Isten, szeretnénk befogadni örömet, bármilyen helyzetben legyünk is. Amikor megértjük, hogy szeretsz minket, és megnyitod számunkra az utat egy olyan élet felé, amely soha nem ér véget, az öröm feltör legbensőnkéből.

Elmélkedjünk azon, mit tehetünk, hogy örömet szerezzünk másoknak. Találkozunk valakivel személyesen, ne csak virtuálisan. Néha a másoknak szabadon nyújtott alázatos szolgálatban sokkal többet kapok vissza, mint vártam, különösen, amikor látom az örömet azok arcán, akiket szolgálók.

Értelmet keresni

Mindannyiunkban él a vágy az értelem után. Hol olthatjuk ezt a szomjúságot? Elfoglalt életünkben valahol bennünk van egy csendes hang, amely azt suttogja, hogy szeretve vagyunk.

Egy Nikodémus nevű vezető, aki valódi értelmet keresett életében, hallott Jézusról.¹⁴ Éjszaka jött el, hogy találkozzon vele, és megtalálja a módját, hogy szavakba öntse gondolatait.

A hitről, életről és halálról, értelemről és célról szóló legmélyebb kérdéseink gyakran kimondatlanok maradnak. De amíg nem fejezzük ki őket, valami bennünk kielégítetlen marad, ahogy Nikodémus esetében is történt.

Keresésünk során követjük-e kérdéseinket, amíg el nem vezetnek minket az élet forrásához? Talán nem találjuk meg minden kérdésünkre a választ; de amikor merjük követni Krisztust, eljuthatunk arra a pontra, hogy tisztánlátó bizalommal Istenre bízunk kérdéseinket.¹⁵ Ekkor fedezzük fel Isten átölelő szeretetét és jóságát.

Jézus életének értelme nem az volt, hogy ítélkezzen az emberiség felett, hanem annak lehetővé tétele, hogy minden ember megértse: Isten szereti őt. Ő eljön, hogy megmutassa nekünk egy mindig nagyobb szeretet útját. Ez az ő titka.

Nikodémus lépésről lépésre közeledett a világossághoz. Egy vagy két évvel azután, hogy éjszaka találkozott Jézussal, nyíltan védelmébe vette őt a jeruzsálemi hatóságok előtt.¹⁶ Néhány hónappal később, amikor Jézust keresztre feszítették, nagy bátorságról tett tanúbizonyságot.¹⁷ Merni mert Jézus barátainak csoportjához tartozni. Bátorsága bevezette őt a közösségbe.

*Vezess, szelíd fény, a körülvevő homályban, vezess engem... Nem kérem, hogy lássam a távoli képet; egyetlen lépés elég nekem.*¹⁸

¹³ Lásd János 16, 22

¹⁴ Lásd János 3, 1–21

¹⁵ A chilei filozófus, José Andrés Murillo a „tisztánlátó bizalmat” (confianza lúcida) úgy írja le, mint „olyan bizalmat, amely tevékeny és elkötelezett azok iránt a feltételek iránt, amelyek lehetővé teszik”. José Andrés Murillo, Confianza lúcida (Santiago, Chile: Uqbar Editores, 2012), 45. o.

¹⁶ Lásd János 7, 50–52

¹⁷ Lásd János 19, 38–42

¹⁸ Ezek a szavak Szent John Henry Newman egyik verséből származnak. Newman a Katolikus Egyház doktora (egyháztanítója), de különösen kedves az anglikánok számára is — annak az egyháznak a tagjai számára, amelyben a hitet kapta.

¹⁹ „Amikor olyan értékeket látunk megsérteni vagy figyelmen kívül hagyni, mint a hála vagy a környezet iránti szeretet, dühösek leszünk. Bizonyos értelemben az olyan érzelmek, mint a harag vagy a frusztráció, hasznosak (...): olykor képesek megadni azt az energiát, amely szükséges ahhoz, hogy cselekedjünk egy elfogadhatatlan magatartás megváltoztatásáért — vagy hogy begyógyítsuk a föld egyik sebeit — még ha utána el is kell magyaráznunk másoknak, miért háborodtunk fel. Ilyen lelkiülettel üzte ki Jézus a kufárokat a templomból.” Wangari Maathai, Replenishing the Earth (New York: Doubleday Religion, 2010)

²⁰ „Minden igazságtalanság ellen vívott harc elrejtett vagy akár létre is hozhat egy másik igazságtalanságot. Az igazságtalanság összetett, és különböző sikokon játszódik. Kétségtelenül van mozgáster az igazság felé való előrelépésre, és ezt mindig szem előtt kell tartani, de mindez mégis korlátok között marad.” Olivier Abel, *De l’humiliation – le nouveau poison de notre société* (Paris: Les Liens qui libèrent, 2022).

²¹ Egy rabbi barátunk ezt írta nekünk 2024 februárjában: „Szeretem a zsidó népet, bárhol éljen is ezen a földön. De kiállok az igazságosság, az emberi jogok és a béke mellett is. Így miközben Izrael mellett állok, a gázaiak és a palesztinok mellett is kiállok, ahogyan minden háború ártatlan elszenvedői mellett szerte a világon. Nem könnyű egyszerre megtartani ezeket a többféle, néha egymásnak is ellentmondó igazságokat. De úgy érzem, ezt kell tennem. A tanulás és az imádság arra tanított, hogy ne tagadjam le, ne toljam felre és ne hártsam el a világ törékenységet, hanem fogadjam be, maradjak mellette, és próbáljak jelen lenni bárhol és bármikor, ahol megmutatkozik. Legyen Isten akarata, hogy mi, emberek, megtanuljunk felismerni és hordozni mások fájdalmát, és a rászorulókkal együtt állni. Ámen.”

²² „A békeszerzők erőszaka! Teremtő erő!” — frère Roger, *La violence des pacifiques*, in *Dynamique du provisoire – À l’écoute des nouvelles générations*, (Taizé: Les Presses de Taizé, 2014).

²³ Lásd János 2, 13–22

²⁴ Lásd Lukács 7, 37; 11, 37

²⁵ Lásd Máté 15, 24

Próbáljunk megszervezni egy összejövetelt, ahol mindenki beszél arról, hogyan talál értelmet az életében. Egyeseknek ez a hitükből fakadhat, másoknak valamilyen cselekvés által, megint másoknak több kérdésük lehet, mint válaszuk. Egy ilyen megosztás és figyelmes meghallgatás a kölcsönös bátorítás módja lehet. Ha megfelelőnek tűnik, az összejövetel kezdődhet egy énekkel, amely a Szentlelket hívja, és hálaadó énekkel zárulhat.

Igazságos világot keresni

Az igazságtalanság – legyen szó ökológiai pusztításról¹⁹, egyenlőtlenségekről, erőszakról, elnyomásról vagy háborúról – érzelmek egész skáláját kavargatja fel: felháborodást, haragot, szomorúságot, néha kétségbeesést. De amikor helyesen úgy döntünk, hogy harcolunk ellene, nem áll-e fenn a veszélye annak, hogy annyira bezárkózunk saját véleményünkbe, hogy már nem látunk túl rajtuk?²⁰ Fennáll még annak a kockázata is, hogy saját algoritmusunk foglyaivá válunk, és beszippant minket a társadalmainkat fenyegető polarizáció.

Lépjünk ki saját kereteinkből, és engedjük, hogy a miénktől eltérő nézőpontok megkérdőjelezzenek bennünket, még akkor is, ha lehetetlen egyetértésre jutni.

Néha készen kell állnunk arra, hogy összetett valóságokat tartsunk egyben, ahol semmilyen megoldás nem tűnik lehetségesnek.²¹ A különböző oldalakról érkező történetek meghallgatása megrendítő lehet, de nem meghallgatni őket igazságtalan lenne.

A taizéi templomban tartott esti ima után egy fiatal nő azt mondta nekem: „Fel kell ismernem a bennem lévő erőszakot, de a szemlélődés iránti igényem mellett meg is kell tartanom.” Ezt nagyon felszabadítónak találtam. Ahelyett, hogy elfojtotta volna ezt az érzést, vagy úgy tett volna, mintha nem létezne, Isten iránti szomjúsága mellé helyezte.

Fennáll a veszélye, hogy a mindannyiunkban meglévő pusztító erők eluralkodnak rajtunk. Olyan könnyű démonizálni embereket, sőt egész nemzeteket. Ekkor azt kockáztatjuk, hogy beszív minket az erőszak spirálja, és állandósítjuk azt. A szemlélődés – az ima – megnyit minket egy másik dimenzióra, elvezetve oda, hogy megbékéljünk azzal, amit magunkban hordozunk, és megtaláljuk a hidak építésének módjait.

A Szentlélek ott van, hogy vezessen minket azon az úton, ahol bátor döntéseket hozhatunk. Roger testvér, aki elindította közösségi életünket Taizében, a béketeremtők²² „kreatív erőszakáról” beszélt, amely lehetővé teszi számukra, hogy ne engedjenek a kísértésnek, hogy elhagyják az Evangélium útját.

Jézus megtestesíti az igazságosság és az igaz kapcsolatok világát, amelyet az evangéliumok Isten Országának neveznek. De dühös lett, és felborította az árusok és pénzváltók asztalait a templomban, hogy helyet készítsen Istennek.²³ Jézus hevesen beszélt a vallási képmutatás ellen, de képes volt befogadni egy olyan vallási vezetőt is, mint Nikodémus. Ismerte a farizeusokat és elfogadta vendégszeretetüket²⁴, de együtt evett a társadalomból kirekesztett emberekkel is. Rendíthetetlen szeretettel volt népe, Izrael elveszett juhait iránt,²⁵ de csodálta

egy római tiszt hitét, meggyógyította gyermekét;²⁶ és hagyta, hogy megszólítsa egy pogány asszony hite, akivel egy idegenben történt útja során találkozott²⁷.

Vállalva a kockázatot, hogy kapcsolatot létesítsen olyan emberekkel,²⁸ akik különböztek tőle, Jézus elősegítette a bizalmat és megtestesítette Isten kiengesztelő erejét.

Ha tudjuk, hogy a világosság a sötétségben ragyog, és hogy az Isten szeretete egyszerű emberi jószág által győzedelmeskedhet, akkor szabadabbá válunk a cselekvésre.

Krisztus Jézus, földi életedben nem haboztál elítélni az igazságtalanságot, de igyekeztél hidakat építeni azokkal, akikkel utadon találkoztál. Növeld bennünk a szomjúságot, hogy áthidaljuk az embereket és nemzeteket megosztó szakadékokat, hogy az igazságosság virágozzék a földön.

Milyen konkrét lépéseket tehetünk, hogy hidakat építsünk ott, ahol megosztottság van? Egy embernek nehéz egyedül cselekednie. Gondolkodjunk együtt másokkal; osszátok meg az ötleteket; menjünk együtt a társadalom peremén élők elé. Mit jelent meghallgatni a miénktől eltérő véleményű embereket, megérteni félelmeiket, miközben hűségesek maradunk saját evangéliumi értékeinkhez?

A közösség keresése

Egyik önkéntesünk mondta nekem: „Szeretnék összhangban élni az értékeimmel és az Evangélium értékeivel. Amikor döntést hozok, felteszem magamnak a kérdést: elfogadható ez mások, a bolygó és az én számomra is? Jobb világot akarunk építeni.”

Közösség egymással, a teremtéssel, Istennel – a világjárvány elszigeteltsége után készen állunk-e arra, hogy újjáépítsük a közösség világát,²⁹ egy gondoskodó világot?³⁰ Minden összefügg; mindannyian egymáshoz tartozunk közös otthonunkban, a teremtetett világban, amelyet ajándékba kaptunk.

A Keresztnél Jézus közössége széthullott. Júdás elárulta őt. Péter megtagadta őt. Barátainak többsége elmenekült. Jézus minden munkája, hogy a szerető közösség, a mindenki felé nyitott befogadás életét felépítse, úgy tűnt, véget ért. Vállalta a kockázatot, hogy kész legyen életét adni még azokért is, akik el fogják utasítani őt. De a legsötétebb pillanatban a közösség újjászületik a Kereszt lábánál.³¹

János evangéliuma szerint négy nő és egy férfi marad Jézussal egészen a végéig. Szavak nélkül, egyszerűen ott vannak. Tanúi lesznek annak a közösségnek, amelyet Jézus akkor is folytat, amikor már semmi sem tűnik lehetségesnek.

Az ellenségeskedés és az elutasítás megtöri az emberi közösséget. A Kereszten Jézus magára veszi ezt az ellenségeskedést és elutasítást, újjáépítve a közösséget még a legnagyobb szenvedés pillanatában is.³²

A Kereszten Jézus szeretett tanítványát édesanyjára bízta, mint egy másik fiút, és ő, képviselve az összes jövőbeli tanítványt, akiket Jézus szeret, házába fogadja

²⁶ Lásd Máté 8, 5–13

²⁷ Lásd Máté 15, 21–28

²⁸ Lásd például Jézus találkozását a samáriai asszonnyal (János 4, 1–26)

²⁹ „Tegyük fel, hogy egy kört rajzolnak a földre. (...) Képzeljétek el, hogy ez a kör a világ, a közepe pedig Isten; a sugarak az emberek különböző útjai vagy életmódjai. Amikor a szentek — akik szeretnének közelebb kerülni Istenhez — elindulnak a kör középpontja felé, akkor amennyire befelé haladnak, annyira közelebb kerülnek egymáshoz is, miközben Istenhez közelednek. Minél közelebb vannak Istenhez, annál közelebb kerülnek egymáshoz; és minél közelebb kerülnek egymáshoz, annál közelebb kerülnek Istenhez is.” Dorothosz Gázából, *Soyons l'âme du monde* (Taizé: Les Presses de Taizé, 2025), 166. o.

³⁰ Hogyan tudjuk felszínre hozni azokat a gondoskodó, jóindulatú tulajdonságokat, amelyek minden kultúrában jelen vannak? A japán teaszertartás, a Chanoyu szelleme négy szóban foglalható össze: „Wa”, vagyis harmónia: a szertartás harmonikus légkörben zajlik; „Kei”, vagyis tisztelet: amelynek a házigazda és vendégek között jelen kell lennie; „Sei”, vagyis tisztaság: mind a külső megjelenésben, mind a lélekben; „Jaku”, vagyis nyugalom/ szellemi csend: egy békés, minden pillanatban jelen lévő elme a szertartás során.

³¹ Lásd János 19, 25–27

³² „(Egy pap haláláról a diktatúra alatt.) A pap holttestének képe, amint a Zsoltárok könyvére nyitott Bibliáján fekszik, egyformán mélyen érintette a katolikusokat, az evangéliumi keresztényeket és a nem hívőket, akik tömegesen csatlakoztak a katedrálshoz tartó, lenyűgöző gyászmenethez. (...) A gyertyák fényénél járni biztonságosabbnak tűnt, mint valaha. Különböző emberektől — katolikusoktól és evangéliumiaktól — hallottam, hogy ők kezdték ezt a gesztust. Valójában nem számított, ki indította el; a lényeg az volt, hogy olyan lelkiületi egységet fejezett ki, amelyet ritkán látni az életben. (...) Vajon az igazi ökumené csak nehéz időkben képes

virágozni, amikor a mindennapi élet veszélyben van?” Juan Sepúlveda, „La defensa de los derechos humanos como experiencia ecuménica” in Ecumenismo: Un panorama latinoamericano, szerk. Sandra Arenas és Rodrigo Polanco (Santiago: Editions Universidad Alberto Hurtado / Centro Teológico Manuel Larraín, 2021), 270–271. o.

³³ „Isten emberek iránti szeretete oly bőséges, oly hatalmas, oly mély és oly egyetemes, hogy semmilyen mérce vagy skála nem képes leírni még csak egy töredékét sem.” A maronita pátriárkának, Estephan (Étienne) Douaihy-nak (1630–1704) tulajdonítva.

³⁴ „Az Egyház természete szerint szolidáris a szegényekkel, a kirekesztettekkel, a perifériára szorítottakkal és mindazokkal, akiket a társadalom »selejtnek« tekint. A szegények az Egyház szívében vannak, mert »a Krisztusba vetett hitünkől fakad, aki szegénnyé lett, és mindig közel volt a szegényekhez és a kítaszítottakhoz, hogy törődjünk a társadalom legelhagyatottabb tagjainak teljes kibontakozásával«. Mindannyiunk szívében ott van »a szükség, hogy meghalljuk ezt a kiáltást, amely a kegyelem bennünk végzett felszabadító művéből fakad; ezért ez nem csupán néhányak számára fenntartott küldetés«.” XIV. Leó pápa apostoli buzdítása: Dilexi te, 111.

³⁵ Lásd János 19, 31

³⁶ Lásd Teremtés 1, 31 – 2, 2

³⁷ János 7, 38

³⁸ Lásd János 19, 34

³⁹ Lásd János 19, 38–42

⁴⁰ St Ambroise de Milan, Commentaire sur l'Évangile de Luc, V, 58, in Soyons l'âme du monde (Taizé: Les Presses de Taizé, 2025), 108. o.

⁴¹ János 20, 15. János evangéliuma végigvezet attól az első kérdéstől, amelyet Jézus azoknak tesz fel, akik követni szeretnének — „Mit kerestek?” — egészen az utolsó kérdésig, amelyet a feltámadás után Mária Magdolnának mond: „Kit keresel?” Ezt láthatjuk annak beteljesedéseként is, amit Jézus a János 12, 32-ben

őt. Új család születik: a Jézusban hívők közössége, az Egyház – nem emberi módon, diadalból és győzelemből született, hanem egy olyan szeretetből, amely nagyobb, mint a szenvedés néma csendje. Ki lehetne kizárva egy ilyen közösségből?³³

Az Egyházban az a küldetésünk, hogy odaálljunk azok mellé, akik szenvednek, az igazságtalanság áldozatai mellé.³⁴ Mindannyian emberek vagyunk, azzal a hivatással, hogy kölcsönös méltányosságban és tisztességben fogadjuk be egymást, tiszteletben tartva minden személy szabadságát és integritását.

Jézus befejezi művét, amikor a Sabbath, a hét hetedik napjának előestéjén meghal,³⁵ ahogyan, Isten is befejezte a teremtés művét a hetedik napon, miután látta, hogy minden „igen jó volt”.³⁶ Életének ajándéka, amelyet Jézus odaad a Kereszten, egy új teremtés kezdete. Erőszakos halált hal – de „élővíz forrásai fakadnak”³⁷ testéből³⁸, víz, amely nem más, mint a Szentlélek, aki megújítja a föld színét.

Jézus testét egy új sírba helyezik egy olyan kertben, amilyenén földünknek válnia kell.³⁹ És a következő hetedik nap csendjében a megsebzett teremtés, amelynek részei vagyunk és amely ránk van bízva, elkezdti titkos átváltozását.

Krisztus Jézus, te életedet adtad minden emberért, és megmutatod nekünk, milyen messzire menően kötelezted el magad értünk. Bárcsak állhatnánk Kereszted lábánál édesanyáddal, Máriával és szeretett tanítványoddal, és befogadhatnánk, amit mondasz nekünk.

Kik azok, akik mellé oda kell állnunk? Hogyan tapasztaljuk meg a közösségi létet? A diákok, egyetemisták közös albérlésben lehetnek, imádkozhatnak és étkezhetnek együtt, különösen a külföldi diákokkal; mások hetente találkozhatnak valamelyikük otthonában. Fogadjuk be azokat, akik kívülállónak érzik magukat, egyszerű módon leküzdvé az igazságtalanság érzését.

A béke keresése

Békére vágyunk – belső békére és békére ebben a világban, amelyet Isten annyira szeret. „Kezdd a béke munkáját önmagadban, hogy miután békére lertél, békét vihess másoknak”⁴⁰ – mondta egy 4. századi hívő.

Amikor Jézus találkozik Mária Magdolnával a kertben Húsvét reggelén, megkérdezi tőle: „Miért sírsz? Kit keresel?”⁴¹ Könnyei örömkönnyekre változnak, amikor felismeri, hogy azt, akire vágyott, nem győzte le a halál. És Jézus ekkor elküldi őt, hogy mondja el, amit látott és hallott, többi barátjának.

Röviddel ezután, amikor Jézus találkozik velük, és ők még mindig tele vannak félelemmel, első szavai ezek: „Békesség nektek!”⁴² Félelmeiken keresztül csatlakozik hozzájuk és megnyitja őket jelenlétének békéjére. Rájuk lehelve a Szentlelket, rájuk bízva a felelősséget, hogy folytassák a kiengesztelődés művét.

A béke, amelyet Jézus ígért nekik halála előtt, egy olyan béke, amelyet „a világ nem tud adni”⁴³, mert az sokkal több, mint a konfliktus hiánya. A bibliai *shalom* szó magában foglalja a helyreállítás és az teljesség értelmét. Ez Isten békéje, amelyet ránk bízott, hogy ápoljuk és növeljük.

Amikor segítünk másoknak felfedezni a felkínált szabadságot és békét, amikor megteesszük a lehető, hogy lebontsuk az ellenségeskedés gátjait és falait, amelyek bezárva tartják őket, akkor Isten saját életében veszünk részt. És amikor csodálattal és hálával tekintünk a teremtesre, és gondoskodunk róla, vajon nem ugyanazon az úton járunk?

Mindannyiunknak szüksége van arra, hogy engedjük magunkat megfürösztetni abban a békében, amelyet a Feltámadott Krisztus ígér mindegyikünknek. Ily módon együtt járhatjuk az utat és kísérhetjük egymást, lépésről lépésre reményt vetve.⁴⁴ Még a legegyszerűbb gesztusokon keresztül is, törekszünk-e arra, hogy a kiengesztelődés jeleivé, a béke zarándokaivá váljunk, mindannyian a magunk módján, ott, ahová Isten helyezett minket?

Hallgassuk meg azok hangját, akik halálos konfliktusoktól vagy az erőszaktól szenvednek, amellyel társadalmainkban szembe kell néznünk. A háborús övezetekben élő emberekkel való kapcsolattartás ennek egyik módja lehet. Támogassuk azokat, akik az igazságosságért küzdenek elnyomó rezsimekben vagy olyan kormányok alatt, amelyek a háborút támogatják. Készek lennének-e ezek közül az emberek közül néhányan megosztani tanúságtételüket? Készítsünk elő egy imavirrasztást a békéért, és osszunk meg néhányat ezekből a tanúságtételekből.

Hallgassuk meg, mit mond nekünk ma a Szentlélek. Áldj meg minket, szeretet Istene. A Szentlélek által vezess mindig lépteinket, miközben a Feltámadott Krisztussal járunk. Bár keresnénk, hogy a remény zarándokaivá, a béke zarándokaivá váljunk.

mond: „Én pedig, ha majd felmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok.” Vajon nem abban találja-e meg minden keresésünk a végső értelmét, hogy hagyjuk: a feltámadt Krisztus találkozzon velünk?

⁴² János 20, 21

⁴³ János 14, 27

⁴⁴ Vö. János 12, 24. „Jézus mondta: ha a búzaszem nem esik a földbe és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sok termést hoz.” A mag — bár nagyon kicsi — önmagában hordoz mindent, ami szükséges ahhoz, hogy valami sokkal nagyobb szülessen. Bár gyakran úgy érezzük, kevés jelentősége van annak, amit teszünk, nem szabad alábecsülnünk pozitív hatását másokra és a teremtett világra.